Rocznik sześćdziesiąty dziewiąty.

Urzędowy Orędownik Kościelny dla diecezji chełmińskiej.

Nr. 5. Poniedziałek, 14-go czerwca 1926.

Treść:

43.

SACRA CONGREGATIO RITUUM

I.

DUBIA

DE RESPONSORIIS PRIMI NOCTURNI
ET DE EVANGELIO DOMINICAE
IN FINE MISSAE.

Sacrae Rituum Congregationi sequentia dubia pro opportuna solutione humillime proposita sunt; nimirum:

I. Quando resumuntur vel anticipantur Lectiones primi Nocturni de quavis Dominica impedita, debentne semper dici cum suis Responsoriis, etiamsi haec in Dominicis seu Feriis praecedentibus retitata fuerint?

II. In fine Missae de Festo duplici I vel II classis cum Commemoratione de occurrente Dominica debetne recitari Evangelium eiusdem Dominicae, quamvis Missa Dominicae infra hebdomadam resumatur?

III. In fine Missae de Officio diei cum Commemoratione de Missa Dominicae primo infra hebdomadam resumpta debetne omitti Evangelium eiusdem Dominicae?

Et Sacra eadem Congregatio, audito specialis Commisionis suffragio, propositis dubiis respondendum censuit:

Ad I. Affirmative, iuxta novas Rubricas generales Breviarii Romani, tit. I, n. 4; nisi anticipentur Lectiones primi Nocturni de Dominica quinta Octobris, quae dicuntur cum Responsoriis de Feria currenti iuxta specialem Rubricam.

Ad II et III. Affirmative, iuxta novas Rubricas generales Missalis Romani, tit. IX, nn. 1 et 2.

Atque ita rescripsit ac declaravit, die 11 decembris 1925

† A. Card. Vico, Ep. Portuen. et S. Rufinae,
S. R. C. Praefectus.

L. † S.

Alexander Verde, **Secretarius.**

II

DUBIUM
DE FORMA PARAMENTORUM

A Sacra Rituum Congregatione nuper expostulatum est: „A in conficiendis et adhibendis „paramentis pro Missae sacrificio sacrisque „functionibus liceat recedere ab usu in Ecclesia „recepto, aliumque modum et formam etiam „antiquam inducere?“

Et Sacra eadem Congregatio, audito specialis Commissionis suffragio, omnibus perpensis, respondendum censuit: „Recedere non licere „inconsulta Apostolica Sede; iuxta Decretum „seu Litteras circulares Sacrae Rituum Congregationis ad Rmos Ordinarios datas sub die „21 augusti 1863.“

Atque ita, Summo Pontifice Pio XI approbante, rescripsit, declaravit et servari iussit, die 9 decembris 1925.

† A. Card. Vico, Ep. Portuen et S. Rufinae,
S. R. C. Praefectus.

L. † S.

Alexander Verde, **Secretarius.**

Rme Domine uti Frater.

Quum, renunciantibus nonnullis Rmis Episcopis aliisque Ecclesiasticis et Laicis viris, Sanctam Sedem non lateret quasdam in Anglia, Galliis, Germania et Belgio Dioeceses immutasse formam sacrarum vestium, quae in celebratione Sacrosancti Missae Sacrificii adhibentur easque ad stylum quem dicunt gothicum elegantiori quidem opere conformasse: Sacra Congregatio legitimis pro tuendis Ritibus praeposita super huiusmodi mutatione accuratum examen instituere haud praetermisit.

Ex hoc porro examine, quamvis eadem Sacra Congregatio probe nosceret sacras illas vestes stylum gothicum praeseferendas praecipue saeculis XIII, XIV et XV obtinuisse, aeque tamen animadvertit Ecclesiam Romanam aliasque latini ritus per orbem Ecclesias, Sede Apostolica minime reclamante, a saeculo XVI, nempe ab ipsa propemodum Concilii Tridentini aetate, usque ad nostra haec tempora illarum reliquisse usum; simulque, eadem perdurante disciplina necnon Sancta Sede inconsulta, nihil innovari posse censuit, ut pluries Summi Pontifices in suis edocuere Constitutionibus, sapienter monentes mutationes istas, utpote probato Ecclesiae mori contrarias, saepe perturbationes producere posse, et fidelium animos in admirationem inducere. Sed quoniam Sacrorum Rituum Congregatio arbitratur alicuius ponderis esse posse rationes, quae praesentem immutationem persuaserunt, hinc, audito Sanctissimi Domini Nostri Pii Papae IX oraculo, verbis amantissimis invitare censuit Amplitudinem Tuam, ut, quatenus in Tua Diocesi huiusmodi immutationes locum habuerint. rationes ipsas exponere velis, quae illis causam dederunt.

Interim Amplitudini Tuae fausta omnia a Domino adprecor.

Amplitudinis Tuae

Romae die 21 augusti 1863.

Uti Frater

C. Ep. Portuen. et S. Rufinae Card. Patrizi,
Praefectus.

D. Bartolini, **Secretarius.**

*) En harum litterarum exemplum:

44.

SACRA POENITENTIARIA APOSTOLICA,

DUBIUM CIRCA CORONAS EX VIRTO CONFECTAS.

Sacrae Poenitentiariae Apostolicae sequens dubium pro opportuna solutione exhibitum fuit:

Sacra Congregatio Indulgentiarum, die 29 februarii 1920, ad 2, expresse declaravit, Coronas Indulgetiis ditari posse etsi ex vitro seu chrystallo confectas, dummodo globuli sint ex vitro solido atque compacto.

At in Monito n. 1. praeposito authentico elencho Indulgentiarum Apostolicarum, edito die 17 februarii 1922, ita legitur: „Res aptae ad recipiendam benedictionem pro Indulgentiis Apostolicis lucrandis. sunt tantummodo Coronae, Rosaria, Cruces, Crucifixi, parvae Statuae, Numismata, dummodo non sint ex stanno. plumbo. vitro, aliave simili materia, quae facile confringi vel consumi possit“. Hinc quaeritur:

Num id, quod in allato Monito ita in genere et simpliciter statuitur de Coronis, quae sunt ex vitro, intelligi debeat ad tramitem praedictae declarationis Sacrae Congregationis Indulgentiarum?

Et Sacra Poeniteentiaria Apostolica, die 24 novembris 1925, respondit: Affirmative.

Facta autem de praemissis relatione SSmo D. N. Pio divina Providentia Papae XI, ab infrascripto Cardinali Poenitentiario Maiore, in Audientia diei 18 decembris 1925, idem Ssmus Dominus responsum Sacrae Poenitentiariae benigne approbavit atque publici iuris fieri iussit.

Datum Romae, ex Sacra Poeniteentiaria Apostolica, die 21 decembris 1925.

Fr. Andreas Card. Frühwirth, Poenit. Major.

L. † S.

S. Fagiolo, S. P. **Secretarius.**

45.

Visitatio pastoralis

peragetur
ab Illmo ac Rmo Epo Coadiutore St. Okoniewski
mense Julio et Augusto
sequenti ordine:

I. in Decanatu Lubaviensi:

30 Junii — 3. Julii in Lubawa,
4. Julii in Grabowo,
5. Julii in Rożental,
6. Julii in Kazanice,
7. Julii in Złotowo,
8. Julii in Sampława,
9. Julii in Grodziczno,
10. Julii in Prątnica,
11—12. Julii in Zwiniarz,
13. Julii in Rumian,
14. Julii in Koszelewy.

II in Decanatu Mirachoviensi:

17—18. Julii in Kościerzyna,
19. Julii in Grabowo pom.
20. Julii in Dziemiany,
21—22. Julii in Lipusz,
23—24. Julii in Stężyca,
25—26. Julii in Suleczyno,
27. Julii in Parchowo,
28. Julii in Gowidlino,
29—30. Julii in Sierakowice,

---

7. Augusti in Linja,
8— 9. Augusti in Strzepcz et Łebno,
10. Augusti in Sianowo,
11—12. Augusti in Chmielno,
13—14. Augusti in Wygoda (Consecr. eccl.).
15. Augusti in Brodnica,
16. Augusti in Goręczyn,
17. Augusti in Kiełpin,
18—19 Augusti in Kartuzy.

46.

Rozporządzenie

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 1 marca 1926 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie wynagrodzenia duszpasterzy za udzielanie nauki religji w publicznych szkołach powszechnych.

Na podstawie artykułu 7 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. Ust. Rz. P. nr. 129, poz. 918), w porozumieniu z Miinstrem Skarbu zarządzam, co następuje:

§ 1. Wynagrodzenie duszpasterzy (proboszczów, wikarjuszów) za udzielanie nauki religji w publicznych szkołach powszechnych ustala się na 60 (sześćdziesiąt) złotych rocznie na 1 godzinę nauki w tygodniu.

§ 2. Wynagrodzenie to płatne jest z dołu w 10 równych ratach. Wymierza je Kurator Okręgu Szkolnego, na podstawie wniosku Inspektora Szkolnego, opartego na zatwierdzonym przezeń rozkładzie zajęć.

§ 3. Za godziny lekcyjne, opuszczone przez duszpasterza bez usprawiedliwionego powodu Kuratorjum potrąca duszpasterzowi przy najbliższej wypłacie po 1,50 zł (jeden złoty pięćdziesiąt groszy) za każdą opuszczoną godzinę nauki.

Opuszczanie godzin nauki z powodu choroby duszpasterzy trwającej nie dłużej, niż miesiąc, nie stanowi podstawy dla dokonania

potrącenia, o którem mowa w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu.

Jeżeli natomiast duszpasterz opuści naukę z powodu choroby trwającej nieprzerwanie dłużej niż miesiąc, należy dokonać potrącenia, o którem mowa w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu, za opuszczone godziny nauki w drugim i następnych miesiącach choroby.

§ 4. Za usprawiedliwioną uważa się nieobecność duszpasterza na lekcji spowodowaną eksportacją zwłok lub wyjazdem do chorego.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z ważnością od dnia 1 stycznia 1926 r.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznych
(—) St. Grabski.

Minister Skarbu
(—) J. Zdziechowski.

47.

Podatek od mieszkań duchownych.

Warszawa, dnia 23 lutego 1926 r.

Do wszystkich Izb Skarbowych.

W myśl art. XV. Konkordatu z dn. 10 lutego 1925 r. (Dz. Urz. P. nr. 72 poz. 501) pomieszczenia Biskupów i duchowieństwa parafjalnego oraz ich lokale urzędowe mają być traktowane przez Skarb, na równi z pomieszczeniami urzędowemi funkcjonarjuszów i lokalami instytucji państwowych.

Stosownie do tego w związku z okólnikiem z dnia 8 września 1925 r. L. D. P. O. 1314. IV. którym uwolniono od państwowego podatku od lokali-lokale, zajęte przez Urzędy i instytucje państwowe.

Ministerstwo Skarbu wyjaśnia że lokale urzędowe Biskupów i duchowieństwa parafialnego winny być zwolnione od państwowego podatku od lokali.

Mieszkania zaś Biskupów i duchowieństwa podlegają podatkowi od lokali na równi z pomieszczeniami służbowemi funkcjonarjuszów państwowych. W wypadkach jednak, gdy proboszcz lub wikarjusz prowadzi jako urzędnik stanu cywilnego kancelarję w części swego mieszkania, należy tę część zwolnić od państwowego podatku od lokali jako lokal urzędowy.

Natomiast po myśli powołanego art. XV Konkordatu wolne są od komunalnego i państwowego podatku od lokali: pomieszczenia seminarjów duchownych, domy przygotowawcze dla zakonników i zakonnic, domy mieszkalne zakonników i zakonnic składających śluby ubóstwa.

Klasztory zaś zakonników i zakonnic nie składających śluby ubóstwa są wolne od komunalnego i państwowego podatku od lokali w wypadkach, gdy są zakładami dobroczynnymi lub naukowymi lub oświatowymi.

Powyższy okólnik należy bezzwłocznie do wiadomości zarządom gmin miejskich, Konsystorzom Biskupim (Metropolitalnym) i wszystkim Magistratom (zarządom gmin miejskich) w swoim okręgu.

Za Ministra Skarbu
(—) G. Czechowicz.
Dyrektor Departamentu.

Powyższy okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 23 lutego 1926 podajemy niniejszem do wiadomości Wielebnego kleru diecezjalnego.

Pelplin, dnia 6 kwietnia 1926 r.

48.

Rozporządzenie

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o wykonaniu art. 19 Konkordatu w sprawie obsadzenia beneficjów proboszczowskich.

z dnia 5 września 1925 r.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 23-go kwietnia 1925 r. o zatwierdzeniu układu ze Stolicą Apostolską, określającego stosunek Państwa do Kościoła Rzymsko-katolickiego (Dz. U. R. P. nr. 47 poz. 324) zarządza się co następuje:

§ 1. Za instytuty teologiczne w Polsce w rozumieniu ustępu 2 art. 19 Konkordatu (Dz. U. R. P. nr. 72 poz. 501) uważa się seminarja

duchowne, które Kościół katolicki według art. 13 p. 2 Konkordatu ma posiadać we wszystkich diecezjach, oraz wydziały teologiczne katolickie przy uniwersytetach w Polsce.

Za instytuty papieskie w rozumieniu ustępu 2 art. 19 Konkordatu uważa się te zakłady wychowawcze i naukowe dla wykształcenia kapłanów, których statuty zostały nadane przez Stolicę Apostolską.

§ 2. Zapytania ze strony władzy duchownej wystosowane w myśl ustępu 3 art. 19 Konkordatu do Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, należy wnosić za pośrednictwem właściwego urzędu wojewódzkiego, który odnośne pismo władzy duchownej przedłoży Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z własną opinją.

§ 3. W razie istnienia zarzutów, przewidzianych pod punktami 1 i 2 w drugim ustępie art. 19 Konkordatu, Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zawiadomi właściwą władzę kościelną za pośrednictwem urzędu wojewódzkiego o swoim sprzeciwie, przedstawiając zarzuty, na których go opiera.

§ 4. Bieg trzydziestodniowego terminu wysłania odpowiedzi Ministra (art. 19 Konkordatu) rozpoczyna się od dnia następującego po dniu nadania na pocztę pisma władzy kościelej, zawiadamiającego o zamierzonej nominacji. Jeżeli ostatni dzień terminu przypada na niedzielę lub święto, termin kończy się dopiero w następującym dniu powszednim.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: **St. Grabski.**

Min. Spraw Wewnętrznych: **W. Raczkiewicz.**

49.

Odezwa Biskupów Polski do Rządu i narodu w obronie Sakramentu małżeństwa.

Niepokój wielki ogarnął duchowieństwo i szerokie koła naszego katolickiego społeczeństwa wskutek poważnych wieści, że przygotowywana kodyfikacja prawa małżeńskiego dla katolików opiera się na poglądach, niezgodnych z zasadą Kościoła świętego. Wobec tego zwracają się Biskupi katoliccy wszystkich trzech obrządków, zebrani z całej Polski na narady w sprawach kościelnych w Warszawie dnia 2, 3, 4 i 5 marca 1926 roku, do Przedstawicieli Rządu i Stronnictw Poselskich o zabezpieczenie katolickim związkom małżeńskim ich charakteru sakramentalnego.

Świętość rodzinnego życia, religijne wychowanie dzieci są podstawą nietylko rodziny chrześcijańskiej, ale także trwałości i pomyślnego rozwoju życia narodowego i państwowego. Podstawa ta atoli jest uwarunkowana uświęceniem związków katolickich przez Kościół i przez nierozerwalność ich węzła.

Od tych zasad Kościół katolicki ustąpić nie może i nie ustąpi. A my Biskupi, będący stróżami przekazanych nam nauk i nakazów Chrystusowych, wymagać musimy i wymagamy, aby także wszyscy katolicy w tej sprawie sumienia mocno stali w obronie zasad Kościoła katolickiego i przeciwdziałali sankcjonowaniu tak zwanych ślubów i rozwodów cywilnych. Związek małżeński, zawarty przed urzędnikiem stanu cywilnego, jest nieważny, to sprzeciwia się prawu Bożemu.

Żaden też poseł katolik nie powinien głosować za tem, co jest sprzeczne z prawem Bożem, a wyborcy mają prawo i obowiązek zażądania od swych posłów, ażeby nie współdziałali w uchwaleniu ustaw, szkodliwych nierozerwalności i świętości węzła małżeńskiego. Prócz tego mają posłowie obowiązek użycia całego swojego wpływu w celu zapobieżenia wyrządzenia tak niesłychanej krzywdy zasadzie katolickiej.

Powyższe oświadczenie Episkopatu wręczone będzie Przedstawicielom Rządu i Zarządom Stronnictw Sejmu i Senatu, a Ks.ks. Proboszczowie ogłoszą je z ambon w najbliższą niedzielę.

Warszawa, dnia 5 marca 1926 r.

† Aleksander Kardynał Kakowski, † Józef Teodorowicz, Arcybiskup Lwowski obrz. orm., † Adam Sapieha, Książę Arcybiskup Metropolita Krakowski, † Bolesław Twardowski, Ar-

cybiskup Metropolita Lwowski obsządku łac. † Anatol Nowak, Biskup Przemyski obrz. łac., † Leon Wałęga, Biskup Tarnowski, † Stanisław Zdzitowiecki, Biskup Włocławksi,† Antoni Juljan Nowowiejski, Biskup Płocki, † Grzegorz Chomyszyn, Biskup Stanisławowski, † Marjan Ryx, Biskup Sandomierski, † Augustyn Łoziński, Biskup Piński, † Józefat Kocyłowski, Biskup Przemyski obrz. gr. kat., † Henryk Przeldziecki, Biskup Podlaski, † Stanisław Gall, Biskup Wojsk Polskich, Sufragan Warszawski, † Wincenty Tymieniecki, Biskup Łódzki, † Romuald Jałbrzykowski, Biskup Łomżyński, † August Hlond, Biskup Śląski, † Teodor Kubina, Biskup Częstochowski, † Karol Fischer, Biskup Sufragan Przemyski, † Jakób Klunder, Biskup Sufragan Chełmiński, † Władysław Krynicki, Biskup Sufragan Włocławski, † Paweł Kubicki, Biskup Sufragan Sandomierski, † Adolf Józef Jełowicki, Biskup Sufragan Lubelski, † Stanisław Łukomski, Biskup Wikarjusz Kapituły Archidiecezji Poznańskiej, † Kazimierz Michałkiewicz, Biskup Wikarjusz Kapitulny Archidiecezji Wileńskiej, † Jóezf Bocian, Biskup Sufragan Lwowski obsz. gr. kat., † Antoni Laubitz, Biskup Wikarjusz Kapitulny Archidiecezji Gnieźnieńskiej, † Władysław Szcześniak, Biskup Sufragan Warszawski, † Stanisław Okoniewski, Biskup Nominat Koadjutor Chełmiński.

50.

Concursus pro approbandis.

Concursus pro approbandis quod scientiam sacerdotibus qui parochorum munere fungi velint, habebitur 27, 28, 29 Julii a. c. Concursum subituri duobus saltem hebdomadis ante terminum supra constitutum Vicariatui Generali in scriptis nomen dabunt simulque ad tramitem normae de die 3 Junii 1858 testimonia transmittent.

Pelplin, 10 Mai 1926.

51.

Egzamin organistowski.

Tegoroczny egzamin organistowski odbędzie się we wtorek, dnia 20 lipca i dnia 24 listopada. Zgłoszenia przyjmuje do 15 lipca i 15 listopada przewodniczący komisji, ks. kan. Michalski w Pelplinie. Do zgłoszenia trzeba dołączyć: życiorys, świadectwo szkolne, moralności od ks. proboszcza i zawodowego przygotowania praktycznego.

Regulamin egzaminu znajduje się w zbiorze rozporządzeń kościelnych, tom II. str. 45.

Ks. ks. proboszczów prosimy o powiadomienie powyższego ogłoszenia kandydatom organistowskim.

52.

Rada Diecezjalna Towarzystwa Misyjnego

podaje do wiadomości, że

1. w roku 1925 wpłynęło do kasy Misyjnego 3 718 zł. 93 gr.
   przekazano Głównej Radzie w Warszawie 3 348 zł. 33 gr.
   przechodzi na rok 1926 370 zł 60 gr.
2. Do **Związku Misyjnego kapłanów w Polsce** należy z naszej diecezji ogółem 182 członków (145 kapłanów, 37 kleryków).

   Wpłynęło składek od członków 455 zł 10 gr.

   Przekazano do Centrali Związku Misyjnego w Polsce 150 zł 10 gr..

   Reszta (305 zł) pozostała jako remanent na rok 1926.

   Prezesem Generalnym Związku Misyjnego w Polsce jest JE. Ks. Biskup Juljan Nowowiejski w Płocku, który gorąco pragnie, aby możliwie wszyscy kapłani byli członkami Zw. Mis. kapł.

Wszystkie składki na cel Tow. Misyjnego prosimy przekazać i nadal na nasze konto w P. K. O. Warszawa nr.160,138. — Ww. Księża-członkowie Zw. Mis. Kapł zechca swe składki roczne (składka roczna wynosi 5,05 zł, dożywotnia 100,05 zł) także na powyższe konto przekazywać, lecz zaznaczyć na odcinku, że odnośna składka przeznaczona jest na Związek Misyjny kapłanów.

Poleca się Kółkom parafjalnym Tow. Mis. prenumerować jako organ Towarzystwa pod tytułem „Pobudka Misyjna" (adres: Pniewy, pow. Szamotulski, Wielkopolska, ks. K. Baje-

rowicz). Abonament roczny 2 złote, które można wysyłać przez P. K. O. nr. 200,423.

Pelplin, dnia 21 kwietnia 1926 r.

Ks. Dominik. Ks. Pyszora.

53.

Rozporządzenie prawno-państwowe.

Kurja Metropolitalna podaje do wiadomości ogółu Duchowieństwa okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 17 grudnia 1925 L. D. P. O. 4525/II.:

Do wszystkich Urzędów Skarbowych Podatków i Opłat Skarbowych.

Komitet Biskupów wyznania katolickiego zwrócił się do Ministerstwa Skarbu o wydanie zarządzeń władzom skarbowym, aby przy określaniu dla celów wymiaru podatku dochodowego dochodów osób duchownych z czynności duszpasterskich — **zwracały się o odpowiednie dane do Kurji Biskupich.**

W związku z powyższem Ministerstwo Skarbu zarządza co następuje:

W wypadkach, **gdy władze skarbowe będą miały wątpliwości co do wysokości zeznanego przez osobę duchowną dochodu z czynności duszpasterskich,** winny zaniechać zbierania odnośnych danych, przez przesłuchanie rzeczoznawców z pośród osob stanu cywilnego, a natomiast zwracać się o te dane, z powołaniem się **na art. 56 ustawy o państwowym podatku dochodowym** (Dz. U. R. P. nr. 58 z r. 1925 poz. 411), do właściwej Kurji Diecezjalnej.

Ponieważ, według zapewnienia Zwierzchniej Władzy duchownej, Kurje Diecezjalne będą przeprowadzały corocznie w swych okręgach, dla użytku władz skarbowych, szczegółowe badania co do wysokości dochodów osób duchownych z czynności duszpasterskich, dlatego należy dane udzielone przez Kurje Diecezjalne traktować jako miarodajny materjał dowodowy dla wymiaru podatku, o ile życiowo odpowiadać one będą miejscowym stosunkom i zostaną nadesłane w wyznaczonych terminach.

Ustalenie dochodu osób duchownych z gruntów, kapitałów pieniężnych i innych źródeł, poza duszpasterstwem, należy uskuteczniać na ogólnych zasadach.

O ile chodzi o szacowanie dochodu z gruntów, należy stosować się ściśle do wskazowek okólników Ministerstwa Skarbu, w sprawie norm orjentacyjnych dla szacowania dochodowości i nieruchomości gruntowych.

Za ministra Skarbu: (—) **G. Czechowicz,**
Dyrektor Departamentu.

Ze względu na liczne skargi, zanoszone przez duchowieństwo na niesprawiedliwe wymierzanie im podatku dochodowego, Biskupi postanowili w sprawie tej zwrócić się do rządu i wydelegowana komisja, składająca się z 3-ch Biskupów, przedstawiła Prezesowi Rady Ministrów i zarazem Ministrowi Skarbu obecny stan rzeczy. Po naradzie ustalono, że w wątpliwościach, podnoszonych przez komisje szacunkowe, co do wysokości wskazanego przez kapłana dochodu duszpasterkiego, albo w wypadku skargi ze strony kapłana na niesłusznie wyznaczoną mu sumę podatku dochodowego, odpowiednie władze skarbowe zwracać się będą do Kurji diecezjalnej o określenie wysokości dochodów płatnika. **Ustalono też, że stypendja mszalne manualne nie ulegają opodatkowaniu.** Biskupi, pragnąc duchowieństwu swemu przyjść z pomocą, postanowili ten obowiązek przyjąć na siebie, ufni, że kapłani najskrupulatnie określą swe dochody i że broniącego ich Biskupa nie narażą na zarzut, że występuje w obronie rzeczy, niezgodnych z prawdą.

W tej sprawie wyjdą jeszcze osobne zarządzenia.

54.

Małżeństwo wojskowych (szeregowych)

Kurja Biskupia Wojsk Polskich nadsyła rozporządzenie, które podajemy do wiadomości Wielebnych księży Proboszczów i Rządców parafji.

Warszawa, dn. 25. lutego 1926 r.

Do Prześwietnej Kurji Biskupiej
w Pelplinie (Pomorze).

W myśl rozporządzenia do ustawy o podstawowych obowiązkach i prawach szerego-

wych W. P. podaję w załączeniu do wiadomości obowiązujący wzor zezwolenia na zawarcie małżeństwa szeregowych (Dzien. Rozk. 34/25 p. 343), jaki szeregowi winni przedstawiać przed zawarciem związku małżeńskiego.

Z r. Biskupa Polowego

Ks. Dr. Jachimowski, Dziekan W. P.

1 załącznik.

Wzór zezwolenia na zawarcie małżeństwa szeregowych.

„Wojskowe zezwolenie na zawarcie związku małżeńskiego.

Zgodnie z artykułem 21 (69) ustawy o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych zezwalam (stopień wojskowy, imię i nazwisko, formacja macierzysta, rok urodzenia, imiona rodziców) . . . .

....

na zawarcie związku małżeńskiego z (imię i nazwisko narzeczonej) . . . .

....

Niniejsze zezwolenie jest zaświadczeniem, że ze strony władz wojskowych niema przeszkód na zawarcie małżeństwa i jest ważne w ciągu roku od dnia wystawienia.

(Data)

(Podpis)

(Pieczęć)

Uwaga. W myśl § 30 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych, powinien szeregowy zameldować o zawarciu małżeństwa swemu dowódcy w ciągu 14 dni od daty ślubu.

55.

W sprawie uczęszczenia duchownych na przedstawienia teatralne i kinematograficzne.

W myśl Can. 140 i przepisów, niejednokrotnie wydawanych przez poszczególnych Biskupów, konferencja Biskupów na posiedzeniu dnia 5 marca 1926 roku stanowczo jeszcze raz zabrania duchownym świeckim i zakonnikom zarówno miejscowym jak przejezdnym uczęszczenia na przedstawienia teatralne oraz kinematograficzne z wyjątkiem urzędowych, amatorskich i szkolnych.

Rozporządzenie to obowiązuje pod karą suspenzy ipso facto w Warszawie.

Powyższe rozporządzenie Najprzewielebniejszych ks.ks. Biskupów podajemy Wielebnemu Duchowieństwu naszemu do wiadomości.

Pelplin, dnia 10 maja 1926 r.

56.

Remonty budynków kościelnych etc.

Toruń, dnia 1 maja 1926 r.

Do Przewielebnego Generalnego Wikarjatu diecezji chełmińskiej

w Pelplinie.

Do tutejszego urzędu napływają wciąż jeszcze liczne wnioski dozorów kościelnych o przeprowadzenie w roku bieżącym nieraz dość kosztownych remontów budynków kościelnych i organów, zakupów dzwonów itp. Wnioski te uwzględniałem dotąd wedle możności w granicach na ten rok przewidzianych skromnych funduszów patronackich, lecz funduszami tymi zadysponowałem już całkowicie, tak iż dalszych wniosków w roku bieżącym uwzględnić nie mogę.

Utrzymanie budżetu w równowadze wymaga ścisłego stosowania we wszystkich działach zasad gospodarki w ramach ustalonego budżetu. Wobec tego jestem zmuszony w przyszłości zajmywać się tylko takimi wnioskami, których wykonanie zostało uprzednio przez pokrycie budżetowe zapewnione. W tym celu proszę o pouczenie dozorów kościelnych, by swe wnioski budowlane wraz ze szczegółowymi kosztorysami zgłosiły do miesiąca na moje ręce, celem wstawienia wydatków do preliminarza budżetowego na rok 1927.

Proszę wreszcie o wydanie zarządzenia, by odtąd dozory kościelne swe potrzeby budowlane zgłaszały do tut. urzedu jako władzy patronackiej zawsze rok wcześniej, najpóźniej do końca maja, gdyż tylko w ten sposób będę mógł zawczasu przedkładać Ministerstwu preliminarz budżetowy wydatków patronackich na rok następny.

Wojewoda

w z. (—) Ewert-Krzemieniecki.

Powyższe pismo p. Wojewody podajemy dozorom kościelnym do wiadmości i ścisłego przestrzegania.

Pelplin, dnia 10 maja 1926 r.

57.

Missae in festis suppressis.

Missae in festis suppressis et ratione binandi celebrandae sunt in posterum ad mentem Episcopi, si desunt propriae intentiones. Quo decreto tolluntur quae statuimus in foliis nostris publicis sub die 22 Augusti 1925.

Pelplini, die 10 Maji 1926 r.

58.

Sodalitas Ignatiana.

Uprasza się ks.ks. sodalisów o zapłacenie rocznych składek na czas począwszy od rekolekcyj w roku 1924 aż do tegorocznych rekolekcyj wyłącznie, abyśmy mogli w tym roku bez wszelkich trudności pokryć koszty rekolekcyj. Księża, ktorzy w zeszłym roku brali udział w rekolekcjach, prawie bez wyjątku już uiścili się z składki na rok 1924/25. Kwotę w wysokości 6,05 zł za 2 lata, wzgl. 3,05 zł na rok 1925/26 prosimy jak najrychlej wpłacić na nasze P. K. O. Poznań 202549.

Pelplin, dnia 1 czerwca 1926 r.

Directorium Sodalitatis Ignatianae.

59.

Zmiany w Duchowieństwie.

Odwołano:

ks. wikarego Sowińskiego z Zwiniarza na zastępstwo do Świerczynek,

ks. Partykę Nikodema z Topolna na zastępstwo do Papowa Biskupiego,

ks. Kurowskiego Anastazego z Serocka na wikarjat do Wiela,

ks. Ebertowskiego z D. Garca na wikarjat do Grudziądza (fara).

60.

Imperata.

Dla uproszenia dobrych urodzajów i pomyślnej pogody na czas żniw rozporządza się aby Wielebni Księża aż do Festum Exaltationis S. Crucis brali w mszy św. jako collectam imperatam, o ile na to rubryki pozwalają, wedle potrzeby albo Orationem ad postulandam serenitatem albo ad petendam pluviam.

Pelplin, dnia 11 czerwca 1926 r.

61.

Kwestjonarjusz dla organistów.

Do dzisiejszego Orędownika załączamy dla wszystkich stacyj duszpasterskich **kwestjonarjusz dla organistów diecezji Chełmińskiej** z poleceniem sumiennego wypełnienia i wręczenia odnośnych kwestjonarjuszów ks.ks. Dziekanom w 4 tygodniach. Ks.ks. Dziekani zechcą kwestjonarjusze zbadać i z całego dekanatu nam w 14 dniach przesłać.

Pelplin, dnia 6 czerwca 1926 r.

62.

Rekolekcje u Ks.ks. Jezuitów w Dziedzicach.

W domu rekolekcyjnym X X. Jezuitów w Dziedzicach (Śląsk) odbędą się rekolekcje dla WW. Księży w następujących serjach:

Serja II. Pocz. dnia 12 lipca, o godz. 7 wiecz.
Zakończ. dnia 16 lipca, o godz. 6 rano.
Serja III. Pocz. dn 26 lipca, o godz. 7 wiecz.
Zakończ. dnia 30 lipca. o godz. 6 rano.
Serja IV. Pocz. dn. 16 sierpnia, o godz. 7 wiecz.
Zakończ. dnia 20 sierpnia, o godz. 6 rano.
Serja V. Dla samych Ww. Ks.ks. Prefektów.
Pocz. dnia 23 sierpnia, o godz. 7 wiecz.
Zakoń. dn. 27 sierpnia, o godz. 6 rano.
Serja VI. Pocz. dn. 13 września, o g. 7 wiecz.
Zakończ. dnia 17 września, o godz. 6 rano.
Serja VII. Pocz. dn. 4 paźdz., o godz. 7 wiecz.
Zakończ. dn. 8 paźdz., o godz. 6 rano.
Serja VIII. Pocz. dn. 18 paźdz., o godz. 7 wiecz.
Zakończ. dn. 22 paźdz., o godz. 6 rano.

Dom. położony w zaciszu, otoczony parkiem. posiada zupełne urządzenie pensjonatu.

O wczesne zgłoszenia uprasza:

Ks. Józef Bok T. J.
rektor domu.

Powyższy komunikat ks.ks. Jezuitów w Dziedzicach podajemy niniejszem do wiadomości Wielebnego Duchowieństwa.

Pelplin, dnia 12. czerwca 1926 r.

Biskupi Jen. Wikarjat Chełmiński.
Ks. Bartkowski.

Nakładem Biskupiego Jeneralnego Wikarjatu. Czcionkami Drukarni i Księgarni T. z o. pr. w Pelplinie.